

FÖRETAGSMAGASINET

BORLÄNGE • FALUN

negotium

MAJ 2025

en del av bokstaven

Katrin Strandell:

Lyfter klassiska Grand Hotell i Falun

WALLNERS
FIRAR 60 ÅR

Anders Söderlund på Samuelsdals Pensionat:

– Min uppgift är att se till
så att alla är nöjda.

Ledare

Ni talar bra latin

Behövs det verkligen en företagstidning till? Den frågan ställde vi oss innan vi drog igång det här projektet. Men efter samtal med näringslivet och möten med er företagare, såg vi ett tomrum – en vit fläck på kartan. Så vi bestämde oss: vi kör.

Nu håller du i handen Falun och Borlänges färskaste företagsmagasin – **Negotium**. Här hittar du reportage om lokala entreprenörer, eldsjälar och personligheter från regionen. Några välkända, andra kanske du aldrig hört talas om – men alla har sitt företagande att inspirera med. Vem vet, kanske vi får läsa om just dig och ditt företag längre fram. Hör av dig till oss för att veta mer om annonsering och reportage – *Negotium är ett magasin av företagare, för företagare.*

Och vad betyder egentligen Negotium? För dig som missade latinkursen, googlar man namnet upptäcker man att det är latin och kan enkelt översättas till företag, affär eller jobb – passande, eller hur?

Mycket nöje med magasinet

Stefan Josephson
Ansvarig utgivare

negotium

REDAKTION

Stefan Josephson
Ansvarig utgivare
stefan.josephson@bokstaven.se

Carina Arvidsson
Grafisk design och layout
carina@henningsons.se

Christer Karp
Grafisk design och layout
christer@henningsons.se

SKRIBENTER / FOTOGRAFER

Jenny Asp
Reporter fokus hållbarhet
hej@jennyasp.se

Malin Westling
Reporter och fotograf
gocreative@malinmedia.se

Pelle Marklund
Reporter och fotograf
pelle@mediamix-pm.com

Henrik Hansson
Fotograf
henrik@eriksson-foto.se

Näringsliv i Borlänge	8-9
Klimatneutrala Borlänge	10-11
Näringsliv i Falun	12-13

4

Foto: Henrik Hansson

Kätrin Strändells nya Grand Hotel i Falun

Foto: Henrik Hansson

Anders Söderlund mitt i matoset

14

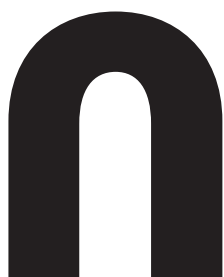
18

Foto: Henrik Hansson

Wallners firar 60 år och slår alla rekord

Nya Torsångs Café	24-25
Månadens tips	26
I nästa nummer	27

negotium

www.negotium.nu

Ansvarig utgivare: Stefan Josephson, stefan.josephson@bokstaven.se.

Upplaga ca 5.500 ex till Falun och Borlänges företag.

Omslagsbild: Henrik Hansson.

Reportrar i detta nummer: Jenny Asp, Pelle Marklund, Malin Westling.

Fotografer i detta nummer: Henrik Hansson, Malin Westling, Pelle Marklund, Catarina Malm.

Layout, produktion och tryck: Henningsons Tryckeri AB, Borlänge. En del av Bokstaven.

Papper: 170 och 120 grams Amber Graphic från Arctic Paper Munkedals, Sverige.

Svanenmärkt trycksak, 3041 0313

Katrin lyfter klassiska Grand Hotell i Falun

Klassiska Grand Hotell i Falun har genomgått en renovering. Dalarnas största hotell har nu också blivit det modernaste på många områden.

— Det har blivit ett fantastiskt lyft, säger hotelldirektören Katrin Strandell.

» Text: Pelle Marklund Foto: Henrik Hansson

Mycket nytt och fräscht har kommit till när det gäller de 191 rummen.

Även i de gemensamma lokalerna, som lobbyn, restaurangen och kultursalongen Mohriska Gården och i konferensanläggningen har mycket moderniserats.

— Hotellet var verkligen i stort behov av den här renoveringen. Det har varit en tuff tid för många anställda, men nu när de ser resultatet känns det som att de, precis som

våra gäster, verkligen uppskattar resultatet, fortsätter Katrin.

Själv kom hon in som ansvarig på Grand för cirka två år sedan.

Efter flera år i samma bransch, vid exempelvis Hotell Dalecarlia i Tällberg, Hotell Brage i Borlänge, har hon byggt upp en kompetens kring vad kunderna vill ha.

— Som jag ser det handlar ett hotells styrka om att fungera som en samlingsplats med avslappnad atmosfär. Det ska verkligen kännas att gäster och personal trivs. Då blir det en attraktiv plats som människor vill komma till, säger Katrin.

Förutom det byggtekniska, nytt och fräscht material, möbler och inredning, så har Grand Hotell också kopplats till företaget Strawberry och Quality Hotels-kedjan. ►

Katrín i den nyrenoverade lobbyn.

Foto: Pelle Marklund

Så här säger Katrín Strandell om den förändringen:

— Quality Hotels är ju ett oerhört starkt varumärke, ett koncept där ingredienserna lockar många som reser och nyttjar hotell. Det drar folk och att ha det i Falun, att kunna bidra på det sättet, känns kul.

Vad sticker ut med Qualitys lockelser?

— Frukosten, som serveras i praktfulla Mohriska Gården, är ju en höjdare. Sedan skulle jag säga att vi är ovanligt bra på att ordna konferenser, att erbjuda grupper gott fika och goda luncher.

— Vår specialitet för konferensgästerna, med fri förtäring av popcorn och mjukglass, är något som verkligen sticker ut och det har blivit en snackis. Kanske är dock uppgraderingen av ny teknik i konferenslokalerna det allra viktigaste, fortsätter Katrín.

Ambitionen framåt är, att Quality Hotel Grand i Falun ska bli en naturlig plats för levande aktiviteter.

— Kombinationen av människor, både resande och lokalt förankrade, är viktig för oss. Vi vill skapa möten, ha det här bruset som ger den gemytliga känslan.

Trappan upp till rummen.

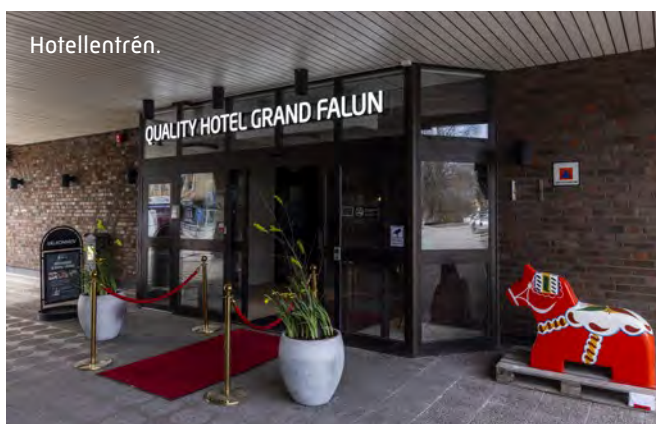
Mohriska gården.

— A la carte-restaurangen, med den klassiska hotellmenyn, byggd på fräscha råvaror, är definitivt värd ett besök – precis som hotellobbyn, där det är enkelt att slinka in och ta sig något gott att dricka oavsett om man bor på hotellet eller inte, tipsar Katrin.

Ett viktigt projekt i helheten kring att renovera Quality Hotel Grand har varit att få den stora lokalen – kultur-salongen Mohriska Gården, där det gamla dansgolvet finns – glänsande igen.

Många års slitande från olika aktiviteter gjorde att det var nödvändigt med en, enligt byggnadsvårdsmyndigheternas föreskrifter, regelrätt och varsam genomlysning. Vid en trevlig kväll under april återinvigdes Mohriska Gården med sina nymålade tak, väggar, nya textilier och nyslipade golv.

— Det är en vacker lokal som väldigt många uppskattar. En del av de som kommer in där ställer sig och njuter av målningar och dekorationer. En stor tillgång för oss, helt enkelt, påpekar Katrin. **n**

Hotellentrén.

Näringsliv i Borlänge kommun

Borlänge har gått igenom en av Sveriges mest intressanta strukturella omvandlingar. Från att under stora delar av 1900-talet varit en klassisk industristad, präglad av stålets tyngd och otaliga löpmeter papper, har staden i takt med förändringar i arbetsmarknaden och globaliseringen utvecklats till en modern handelsstad och ett växande centrum för både offentlig förvaltning och IT.

Industrin är fortfarande en viktig del av Borlänges identitet – med SSAB som stadens största arbetsgivare – men antalet industrijobb har minskat under de senaste decennierna. I deras spår har nya verksamheter vuxit fram, och det är just i gränslandet mellan tradition och innovation som Borlänge har hittat sin nya riktning.

Etablering av statliga myndigheter som **Trafikverket** och **Transportstyrelsen** har inte bara satt Borlänge på kartan som ett transportstrategiskt nav – deras närvaro har också lagt grunden för en IT-stark stad. Den digitala kompetens som samlas i och omkring dessa myndigheter har skapat ett ekosystem av nätverk, konsultbolag och samarbeten som bidrar till att Borlänge nu ses som en plats där digital

utveckling och samhällsbyggnad går hand i hand. Samtidigt spelar **Dalarna Science Park** en avgörande roll som innovationsarena för både startups och etablerade företag. Tillsammans med **Högskolan Dalarna**, som etablerat Sveriges modernaste campus i stadskärnan, har forskning och utbildning bidragit med både kunskap och framtidens arbetskraft vilket skapat förutsättningar för nya idéer, affärsmodeller och entreprenörskap.

Men Borlänge är också kulturens stad. Med namn som **Jussi Björling**, **Johan Olof Wallin** och **Mando Diao** är det tydligt att kreativitet och uttryck har djupa rötter här. De kulturella och kreativa näringarna i staden – inom musik, film, konst och hantverk växer och stärker Borlänges attraktionskraft ytterligare.

Som en del av **Sveriges fjärde största besöksregion** är Borlänge också en plats att uppleva. Med över en miljon gästnätter per år lockar stadens besökare till bland annat **Ornässtugan**, **Gyllbergen** och det alpina äventyret **Romme Alpin**. Här kombineras stadspuls, evenemang, restaurangliv och shopping med friluftsliv, natur och kultur.

PERspektiv

Varma dagar, solsken och en och annan utflykt i vår vackra kommun – så ser mina lediga stunder ut just nu när våren slagit ut. Men ledigheten varar sällan länge – och det är kanske inte så konstigt. För just nu händer det otroligt mycket i Borlänge, och det är en utveckling som det är både roligt och meningsfullt att få vara med och driva.

Vi har nyligen inlett ett nytt partnerskap med magasinet **Negotium** – ett magasin för företagare i Borlänge och Falun. Det här är inte bara en tidning. Det är en plattform, en kommunikationskanal, och ett sätt att ytterligare fördjupa dialogen mellan näringslivet och kommunen. Om du läser detta i premiärnumret – varmt välkommen!

Borlänge är på väg in i en ny fas. En fas präglad av innovation, etableringar och en allt starkare position som regionalt nav för både näringsliv och evenemang. Vi ser ett växande intresse från investerare, nya företag som knackar på dörren, och samtidigt växer engagemanget för hur ett levande centrum och ett rikt evenemangsutbud kan bidra till den lokala utvecklingen. Det här är inte bara kul – det är helt avgörande.

Så – med sol i sinnet och framtidstro i stegen vill jag säga: Borlänge är på gång. Tillsammans bygger vi en attraktiv och hållbar plats för företagande, innovation, kultur och livskvalitet. Och det bästa är – vi har bara börjat. Har du frågor, idéer, funderingar eller vill bolla något kring etablering, samverkan eller näringslivsutveckling? Hör av dig.

Per Sjölander
Näringslivschef, Borlänge kommun
0243-74539

Driva företag i Borlänge

Söker du efter lediga lokaler, har funderingar om tillstånd eller är du nyfiken på kommunens upphandlingar? Kontakta gärna oss på Näringslivskontoret så hjälper vi dig. Vi har ett stort kontaktnät och nära dialog med våra kollegor inom kommunen, så oavsett om dina frågor gäller bygglov eller tillstånd för miljöfarlig verksamhet så kan vi guida dig rätt. Vi jobbar aktivt med kompetensförsörjningsfrågan och stöttar gärna företag i den frågan. Du som företagare kan visa upp din bransch och dess yrken för elever på grundskolan, ta emot APL-elever på gymnasiala yrkesutbildningar och erbjuda examensarbeten för studenter på Högskolan Dalarna, och såklart mycket mer. Hör av dig till oss med din fråga så hjälper vi dig vidare!

Kontakta oss:
naringslivskontoret@borlange.se

Några ord från kommunstyrelsens ordförande Erik Nises (S)

Det är något särskilt med att få hälsa välkommen till ett nytt forum för näringslivet. När jag skriver de här raderna i premiärnumret av Negotium känner jag både stolthet och framtidstro. Ett magasin som detta, som samlar Borlänge och Falun i en gemensam dialog om företagande, möjligheter och samverkan – det är precis vad vi behöver just nu. I Borlänge jobbar vi målmedvetet för att

stärka relationen mellan kommunen och våra företagare. Och även om vi vet att det alltid finns mer att göra, så känns det bra att ibland stanna upp och konstatera att det faktiskt händer saker – på riktigt. Ett tydligt exempel är årets resultat från NKI-undersökningen (Nöjd-Kund-Index). Här har våra invånare fått tycka till om hur kontakten med kommunen fungerar – med våra handläggare, tjänstepersoner och vår service. Vi ser en tydlig och positiv trend, vilket visar att vårt arbete börjar ge resultat, men det här är ingen slutdestination – tvärtom. Nu växlar vi upp. Vi har satt en ny riktning, och vi tänker hålla kursen.

Några höjdpunkter från NKI-undersökningen

- En stadig ökning i hur kontakten med kommunen upplevs
- Förbättrade betyg inom bemötande, tillgänglighet och kompetens
- Nöjd-kund-index har ökat från 68 (2023) till 73 (2024).
- Bygglövsärenden har ett NKI-värde på 75 i jämförelse med andra storstäder där medelvärdet ligger på 63

En annan viktig fråga som många följt noga är förstås utvecklingen i Kvarnsveden. Hösten 2024 tog Borlänge kommun ett avgörande steg genom att, via Fastighets AB Hushagen, förvärva industrisiten vid det tidigare pappersbruket. Samtidigt sålde vi delar av området till EcoDataCenter för etablering av datacenter – en framtidsbransch som stärker både sysselsättning och hållbar utveckling.

Det som återstår är cirka 350 000 kvadratmeter industrimark – detaljplanerad, strategiskt placerad och full av potential. Läget vid älven, tillgång till el, järnväg med egen bangård och ett delvis aktivt reningsverk. Möjligheterna är unika. Vi välkomnar aktörer som delar vår vision – som vill vara med och bygga ett nytt kapitel för Borlänge med hållbar industri, nya arbetstillfällen och långsiktig tillväxt.

Ytterligare en sak värd att nämna är utmärkelsen som Årets Nyföretagar-kommun 2024. Ett pris vi i Borlänge naturligtvis bär med oss med stolthet och som pekar ut riktningen för kommande år. Ännu en stämpel på att vi har ett starkt näringsliv i Borlänge, men som såklart kan bli ännu starkare. Det kräver lyhördhet, mod och samarbete. Vi vet att företagare inte ber om guld och gröna skogar – ni ber om förutsägbarhet, snabb respons och ett engagemang som känns äkta. Det försöker vi leverera, varje dag.

Så – går du i tankar om att etablera dig i Borlänge? Eller har du idéer, utmaningar eller bara funderingar? Tveka inte att höra av dig till vårt Näringslivskontor. De är din dörr in – oavsett om du redan är här eller är på väg hit.

Framtiden finns i Borlänge. Vi bygger den tillsammans.

Erik Nises (S)
Kommunstyrelsens ordförande, Borlänge kommun

60 AKTÖRER HAR HITTILLS SKRIVIT PÅ
KLIMATKONTRAKT I BORLÄNGE:

”Ju fler vi blir,
desto starkare
är kraften”

Borlänge har länge haft höga politiska ambitioner för miljöarbetet. Det ledde till att kommunen 2021 blev en del av Sveriges största satsning på klimatneutrala städer.

» Text: Jenny Asp Foto: Henrik Hansson

Nu går Klimatneutrala Borlänge vidare till en uppskalningsfas, som innebär mer action, mer innovation och mer samarbete i hela Dalarna.

– Det handlar om att mobilisera hela Borlänge – för att vi ska kunna minska utsläppen radikalt i närtid. Vi vill att Borlänge ska vara en föregångare och visa vägen för hur vi kan leva ett gott liv inom planetens gränser. Och vi behöver jobba tillsammans för att klara det, för vi kan inte vänta längre, säger Rebecca Bergman som är processledare för Klimatneutrala Borlänge 2030.

En lokal omställningsarena

Redan tidigt kunde lokala företag i Borlänge vara med och signera ett klimatkontrakt. Det innebär att man ställer sig bakom visionen, kartlägger sina utsläpp, tar fram en handlingsplan för att minska dem samt medverkar i ett gemensamt lärande. Fokus är att gå från ord till handling och sprida goda exempel, eftersom många behöver stöd, kunskap och inspiration till hur de ska ställa om sina verksamheter.

– Det är ett enormt driv i det gäng som har hakat på. Alla är verkligen lösningsorienterade och är villiga att

jobba för att minska utsläppen. De är allt från egenföretagare till stora bolag, men de hittar samarbeten och startar nya initiativ tillsammans, berättar Rebecca Bergman.

En stor del av utsläppen i Borlänge kommer från transporter. Därför har olika initiativ tagits för att ställa bilen – till exempel genom att kartlägga pendlingsresor, utveckla nya tjänster för bildelning och samåkning, låna elcykel och testa säkra cykellås. En annan stor utsläppare är el och värme, där diskussioner förs om framtidens fjärrvärme. Andra initiativ handlar om hållbart byggande och att samla in begagnad elektronik som kan få nytt liv hos någon annan.

Från Borlänge till hela Dalarna

I slutet av 2024 anslöt även Avesta kommun samt Regional Dalarna och Länsstyrelsen Dalarna till projektet. Nu ser de över hur de tillsammans kan skala upp Klimatneutrala Borlänge till en regional omställningsarena, som gäller för hela Dalarna.

– Det är helt glimrande – för ju fler vi blir, desto mer kraftfull blir vår påverkan. Det finns så många vinster i ett koordinerat omställningsarbete på lokal och regional nivå, för ett klimatsmart Dalarna. Nu ser vi fram emot att göra ännu mer och möjliggöra för ännu fler att haka på, även andra kommuner! säger Rebecca Bergman. n

Vill du bli en del av nätverket och få stöd i att bidra till Dalarnas klimatomställning? Läs mer på www.klimatneutralaborlange2030.se

Rebecca Bergman

Fakta

Klimatneutrala Borlänge 2030

- Är en del av innovationsprogrammet Viable Cities. I satsningen "Klimatneutrala städer 2030" ingår 48 kommuner och sex myndigheter.
- I Borlänge har 58 företag och organisationer skrivit på ett klimatkontrakt.
- Drivande i satsningen är Borlänge kommun och Dalarna Science Park, tillsammans med fjorton andra aktörer.
- Målet är att minska kommunens koldioxidutsläpp till nära noll, och bli en föregångare inom klimatomställning (gäller både territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp).

Liza, Anders och Linda svarar på två frågor om företagande i Falu kommun

Liza Lundberg (S), kommunalråd

Hur arbetar ni för att skapa ett företagsklimat som är gynnsamt för både stora företag och mindre företag, befintliga som nya?

– Falun har länge haft en stor bredd av olika företag, både avseende branscher och storlek. I andra kommuner kan det framför allt kretsa kring en stor aktör, så på den fronten har vi lite vanan inne. Men sedan vill vi ju alltid bli bättre och vi måste verkligen höja oss när det gäller att hitta lösningar för nya etableringar och utveckling av befintliga företag snabbare. Därför är jag glad över att vi fattat beslut om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett snabbspår för framtagandet av detaljplaner. Snabbspåret är tänkt att användas när särskilda behov föreligger exempelvis när ett företag vill etablera sig eller utveckla befintlig verksamhet.

Hur upplever ni Falun företagsklimat och vad anser ni som politiker är de bästa insatserna för att förbättra det?

– Förutom att se till att Falun är en attraktiv plats att bo på med bra bostäder, bra förskolor och skolor, bra äldreomsorg och så vidare så tror jag det är viktigt att vi blir ännu enklare att samarbeta med. När man som företagare behöver hjälp av kommunen så måste vi på ett tydligt, enkelt och snabbt sätt leverera. Vi har så många duktiga och drivna företagare i kommunen som verkligen bidrar till att föra Falun framåt.

De gör jobbet som ger arbetstillfällen som leder till fler skattebetalare, skatteintäkter som leder till en trygg välfärd och varor och tjänster som på en rad olika sätt bidrar till att Falun är ett bra ställe att leva och bo på.

Anders Lindh (M), kommunalråd

Hur arbetar ni för att skapa ett företagsklimat som är gynnsamt för både stora företag och mindre företag, befintliga som nya?

– Om man tittar på hur vårt näringsliv i Falu kommun ser ut så har vi en stor bredd med många företag i olika branscher. För att renodla och bli snabbare i frågor kring näringsliv och företagande har vi valt att flytta näringslivskontoret och placerat det under kommunstyrelseförvaltningen. – I vårt arbete jobbar vi för att bli bättre på att informera, öka vår tillgänglighet, leverera ett bra bemötande och vara tydlig i de beslut som fattas. Det är saker som jag ser som viktiga för att vårt företagsklimat skall vara gynnsamt även i fortsättningen.

Hur upplever ni Falun företagsklimat och vad anser ni som politiker är de bästa insatserna för att förbättra det?

– Vi har som sagt en stor bredd med många olika företag i Falu kommun och det är bra. Vi ser också att frågor som rör näringsliv inte bara handlar om frågor för näringslivskontoret utan är mycket större än så. Därför har vi i arbetet med att uppdatera vår näringslivsstrategi inkluderat andra förvaltningar i arbetet. De förvaltningar som vi särskilt vill lyfta är barn- och utbildningsförvaltningen (förskola, grundskola och ungdomsgymnasium) samt arbetslivs- och socialförvaltningen (försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder och vuxenutbildning). – Utöver detta så är det väldigt viktigt att jag som politiker är tillgänglig, besöker företag i kommunen och när vi är på andra platser än Falun jobbar med att sälja in Falun som en bra plats att leva, verka och bo på.

Linda Norén, näringslivschef

Hur ser Faluns näringsliv ut?

– I Falun finns ett stabilt, småskaligt och diversifierat näringsliv, vilket bidrar till en bred och hållbar tillväxt. Det finns företagare inom alla branscher vilket gör att vi står stadigt vid hög- och lågkonjunkturer. Vår branschsammanfattning liknar mer en storstadskommun än en landsbygdskommun. – I kommunen finns cirka 6500 företag inom alla företagsformer, inklusive flera stora internationella aktörer. Bland de största privata arbetsgivarna finns industriföretagen Arctic Paper och NKT Cables men här finns också flera stora omsorgsföretag som sysselsätter många. Stolt summering är att här finns väldigt många spännande företag/företagare!

Vad innehåller ett bra företagsklimat för dig?

– Ett gott företagsklimat enligt mig handlar mycket om en god samverkan och dialog mellan kommunen och näringslivet, samt inom näringslivet självt. Det handlar också om en effektiv och transparent myndighetsutövning som säkerställer snabb och tydlig hantering av ärenden. Att det finns stöd för innovation och tillväxt är också avgörande, vilket kan inkludera rådgivning, nätverksmöjligheter och finansiellt stöd. Service och bemötande är viktiga faktorer som ligger mig varmt om hjärtat där jag ofta tänker att det är människor vi jobbar med som ska mötas på bästa sätt så de känner sig välkomna och stöttade kring sina frågor, utmaningar och behov. Vi ska jobba som ett team.

Näringslivskontoret - Vi finns till för dig som är företagare i Falun

Vi hjälper dig! Oavsett om du funderar på att starta företag, redan har ett företag eller om du vill flytta din verksamhet till Falu kommun, så finns vi här för dig.

- Digitala nyhetsbrevet ger dig senaste nytt från det lokala näringslivet, information från våra samarbetspartners, länk till kommande upphandlingar och annat som är bra att veta. Inbjudan till våra arrangemang får du via sociala medier eller via vårt digitala nyhetsbrev.
- Faluns företagärkeckor arrangerar vi en gång per år med mängder av föreläsningar och aktiviteter.
- Företagarfrukostar ger dig chans till ny kunskap, ny energi, inspiration och nya kontakter. Flera gånger om året arrangerar vi, tillsammans med samarbetspartners, frukostar i centrum, på Ingarvet och på landsbygden.

Det här kan vi hjälpa dig med:

- rådgivning och service
- företagslots
- etableringsfrågor
- evenemangsstöd
- nätverk
- kompetensförsörjning
- landsbygdsutveckling
- lokaler och mark
- utvecklingsprojekt

Företagslots - Gör det enkelt att starta, driva och etablera företag i Falun

Företagslotsen kan hjälpa dig med svar om:

- miljötillstånd
- detaljplaner
- bygglov
- lediga tomter och lokaler
- livsmedelstillstånd
- alkohol- och utskänkningstillstånd
- brand- och säkerhetstillstånd
- trafikfrågor
- platsupplåtelse
- företagsnätverk

Det ska vara smidigt att starta och driva företag.

Företagslots är en servicefunktion för dig som ny eller redan etablerad företagare och fungerar som en väg in i kommunen för dina frågor.

Vi har fokus på ditt företag, dina frågor och din situation. Det innebär att vi samlar de experter du behöver prata med för att komma vidare, istället för att du ska lägga tid på att hitta rätt på egen hand.

Vi träffar dig gärna!

E-post: naringslivskontoret@falun.se

Webb: falun.se/naringsliv

Följ oss på: Facebook, Instagram

Han har växt upp i
matoset, bland grytor
och kastruller.

Mamma Lena steker
fortfarande tusentals
köttbullar till verk-
samheten.

— Min uppgift är väl
egentligen att hitta
nya spår, se till så att
alla är nöjda, såväl
gäster som anställda.

Anders Söderlund, 41, försedd med en hjärna som producerar massor av idéer, är en mångsysslare inom restaurang- och nöjesbranschen. Listan över projekt och näringsställen som han har utvecklat är lång.

— Kommer det en bra idé är det ju svårt att släppa den, skrattar han.

Allt började via inspiration från familjeföretaget Biffens, den låg där Kristinehallen ligger i dag, i centrala Falun. Restaurangen hade hand om pausserveringen vid konserter, och även öltält under Falu Folkmusik festival.

Så här säger Anders om den tiden:

— Mina föräldrar slet hårt där, men på något vis plockade jag med mig det positiva från den tiden in i mitt vuxna arbetsliv. Jag såg drivet, gemytet och många nöjda människor. Det fick mig att vilja ta den vägen.

När Anders tog sig an egen verksamhet var det först till viss del i Hyttstugans Restaurang intill Carl Larson-gården i Sundborn.

Där fanns också föräldrarna med på ett hörn, men Anders ville styra en del beslut och blev allt mer trygg i sin företagarroll.

Resan in restaurangbranschen gick sedan vidare via restaurangen på Lugnet i Visitors Center, som då gjordes i ordning i den då nybyggda entrén in till sporthallarna.

Därefter blev det Restaurang Kopparhatten vid Dalarnas Museum, en uppstart av Stationscaféet vid Centralen innan han stannade upp för en liten återhämtning. ►

Anders är fostrad bland grytor och kastruller

» Text: Pelle Märklund Foto: Henrik Hansson

Anders Söderlund framför pensionatet vid Samuelsdals golfbana.

— Jag fick för mig att jag skulle sälja takrenoveringar. En kort period jobbade jag också med knäckebrödsbakning, men det där lämnade jag snabbt. Det var inget för mig, jag saknade det jag alltid hållit på med, säger han och ruskar lätt på huvudet.

Istället fick Anders för sig att installera en speciell pizzaugn från Italien i sitt garage ute på gården. I början av december 2020 startade han företaget Tondo och började klura på recept till gourmet-pizzor.

— Det här var precis under pandemin men blev ändå en succé. Kanske var det ett sätt för människor att tröstata sig igenom en samhällschock, skrattar Anders.

Menyn vittnar om både humor och kreativitet. Där går att läsa om pizzakreationer som: Oxen, Grisen, Räkan, Geten och flera andra delikatesser. Ur ugnen kom pizzor bakade på ett annat sätt än det traditionella som kunderna oftast möts av.

— Oxen och Vit kebab är de vi säljer allra mest av. Samtliga pizzor bakas med långjäst italiensk deg och svensk kvalitetsfyllning. Den kombinationen finns inte någon annanstans, säger Anders och det syns att han myser över den kombinationen.

Nu är verksamheten flyttad från bostaden till Samuelsdals pensionat, en av byggnaderna vid golfbanan. Den vackra utsikten från pensionatets terrass ger gästerna en extra krydda vid ett besök.

Anders berättar:

— Den här miljön är fantastisk och fångade mig. Det gamla pensionatet har anpassats till någorlunda modern restaurangverksamhet. Nu försöker vi utveckla andra delar också, som att kanske kunna ta emot boende i framtiden. Idag sätter brandregler stopp. Nu är det tredje året i Samuelsdal. Vi startade i mindre omfattning, men sedan slutet av januari kör vi luncher för fullt. Under våren har också en ny avdelning inretts, där 24 sorters glass och andra godsaker erbjuds. Ett litet himmelrike för glassälskare.

Mitt i Tondos etablering i Samuelsdal kom beskedet att en grupp företagare hade köpt golfbanan med planer på att utveckla banan och golfverksamheten.

— Det var ett kul och trevligt sammanträffande som jag dock inte hade koll på när jag flyttade min verksamhet hit. Jag tror det kan bli riktigt bra och hoppas att vi kan hitta bra synergier, fortsätter Anders.

Under sommaren 2024 arrangerade Anders, tillsammans med vännerna Jimmy Strand och Hampus Rydhult som äger företaget Lilla dansgolvet, One Day Summer. En aktivitet som lockade 650 personer upp till pensionatet, många av de bussades upp till Samuelsdal från centrum. Ute på pensionatsgården och i restaurangen roade man sig sedan med skön musik och god mat i sommarnatten.

— Det blev faktiskt två kvällar i föl. Vi fick lite mat och dryck över och tyckte det var kul att köra en kväll till, istället för att returnera. Allt gav mersmak och nu till sommaren kör vi igen med förhoppningen om att kunna göra aktiviteten ännu bättre.

Några andra spännande projekt på gång?

— I augusti kommer vi att göra ett världsrekord-försök när det gäller att ordna den största Kräftskivan någonsin. För att inte vädret ska kunna störa oss håller vi till i Lugnets sporthallar. Det blir spännande, säger Anders, alltid med ett snett leende som utstrålar värme och lite bus.

Att rådda kring nöjeskoncept, mat och underhållning är, enligt Tondogrundaren, slitsamt, riskfyllt och..., alldeles underbart!

— Just att se människor njuta av god mat, trivsam underhållning, se de glada och nöjda, det är belöningen för allt arbete, säger Anders och landar i ett ansiktsuttryck som inte kan misstolkas. **n**

Anders vid den italienska pizzaugnen.

Inspiration och nätverkande

Beskriv din affärsidé med Lean Canvas

Arrangörer: Dalarna Science Park

Datum: Tisdag 20 maj. **Tid:** 16.30-18.00.

Plats: Digitalt.

Mer info: www.dalarnasciencepark.se

För Partners till Visit Dalarna

Datum: 28 maj 2025. **Tid:** 14:00 - 16:00.

Plats: Murboannas, Murbo 8a, 781 97 Borlänge.

Mer info: www.corporate.visitdalarna.se

Commercial Breakfast – IKEA

Arrangörer: Dalarna Business

Datum: Fredag 23 maj. **Tid:** 07:30

Mer info: www.dalarnabusiness.se

Välkommen till Sharp Borlänge

**Vi har allt inom
kontors-, konferens-
och betallösningar!**

**SHARP
BORLÄNGE**

0243-79 23 40 | sharpborlange.se

Kontorshunden Viggo, Simon Westergren och Staffan Byström.

WALLNERS FIRAR 60 ÅR OCH SLÅR ALLA REKORD:

Är stolta att få föra arvet vidare

Mycket har hänt på 60 år.

När Wallners Persienn & Markis startade 1965 tillverkades de första persiennerna i en Borlänge-källare. I dag är företaget en av de största svenska aktörerna inom solskydd, och utvecklingen går i en rasande fart.

» Text: Jenny Asp Foto: Henrik Hansson

Känt varumärke i Dalarna

Ordet markis ger kanske en bild av en solig svensk sommardag, där den blå-och-vit-randiga markisen vevas ut för hand. Och visst finns dessa markiser kvar än idag. Men alternativen till solskydd för byggnader är så många fler i dag. Ett exempel är de genomskinliga zip screens, som täcker hela fönstret vertikalt och som kan fälla ner sig själva när det blir soligt.

– Otroligt mycket har hänt i solskyddsbranschen sen Wallners startade 1965 av Rolf Wallner. På den tiden drev man företag lokalt och Wallners kom med tiden att

bli extremt välkända här i Dalarna. Man var ekonomisk och gjorde det mesta själv. Markiserna sydde de på dagarna och på kvällarna var de ute och monterade dem hos kunderna med skylift, berättar Staffan Byström, som är vd på bolaget sedan 2019.

Många i Dalarna känner säkert även igen ”Solskyddsbussen”, som har rullat hem till många kunder under åren. Bussen är ett levande showroom, som innehåller alla Wallners produkter och den blev så populär när den infördes 2004, att bussarna kom att ersätta flera av de fysiska butikerna. ►

Några nedslag i historien

1965 Företaget grundades 1965 av Rolf Wallner (född 1936).

1975 Runt 1975 började markiser bli populärt i Dalarna.

1980-talet På 80-talet flyttar produktionen till större lokaler i Djurmo.

1990-talet Under 90-talet startade butiker i Borlänge, Avesta, Ludvika och Leksand.

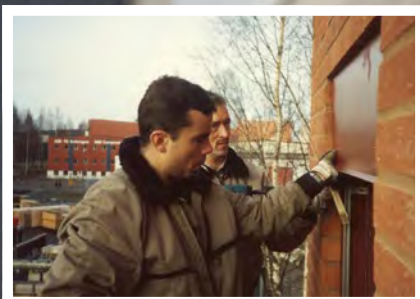
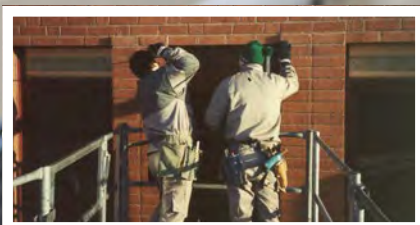
2004 2004 lanserade man den populära solskyddsbussen som ett rullande showroom.

2019 2019 köpte Staffan Byström bolaget och tog över som vd. Företaget blev en del av Kigadakoncernen.

2023 2023 köptes 80 % av bolaget upp av Hunter Douglas, världens största aktör inom solskydd.

2024 2024 flyttade Wallners sitt huvudkontor från Borlänge till Falun.

Foto: Privat (alla bilder nedan)

► Nu störst i Sverige

När Staffan Byström klev in i bolaget 2019 som ny ägare och vd, var det dags för stora förändringar. Från det lilla lokala var målet att bli större och sikta nationellt – och till och med globalt.

– Wallners verkar inom en traditionell bransch, och mycket har sett likadant ut länge. Men jag ville förändra både företaget och branschen, genom att expandera i södra Sverige, bygga egna fabriker och även bredda vårt utbud. En utmaning har varit att få Wallners lika känt i resten av Sverige som i Dalarna, berättar Staffan Byström.

Och det hårda arbetet gav resultat. 2023 blev Staffan kontaktad av Hunter Douglas, en världsledande aktör inom solskydd, som ville in på den svenska marknaden och valde Wallners för det ändamålet.

– Det är svårt att vara liten och konkurrenskraftig, därför valde vi att gå in i Hunter Douglas. Och jag känner mig otroligt stolt över att av alla bolag de tittade på, valde de att satsa på lilla Wallners. Det visar att resan vi påbörjade 2019 gav effekt. Nu fortsätter vi vår tillväxtresa och det är fantastiskt spännande att vara med och förändra en hel bransch! säger Staffan Byström.

Hållbara och smarta solskydd i ett allt varmare klimat. Dagens moderna zip screens med alla tekniska detaljer, känns långt ifrån 70-talets fasadpersienner som skallrade och slog utanpå fönstren. Simon Westergren är marknadskoordinator på Wallners, och han berättar om de tekniska finesserna som dagens solskydd har. Mycket i hans jobb handlar om att utbilda kunderna, för att de ska förstå och värdera alla de möjligheter som finns idag.

– Många pratar om det smarta hemmet, och där kommer även solskydden in. Zip zcreens kommer allt mer i Sverige och de går att styra från mobilen. Du kan till exempel starta dem när du är borta, för att komma hem till ett svalt hem. Det kan också ske helt automatiskt, genom sensorer för sol, vind och regn. Inbyggda solceller kan också göra tekniken möjlig i till exempel sommarstugor utan el, säger Simon Westergren.

I ett allt varmare klimat, där fler också bygger hus med stora fönster – gärna mot söderläge – blir solskydden allt viktigare. Att få bort värmen med AC kräver stora

mängder energi, något som kan undvikas med smarta solskydd. Hela 80–90 procent av värmen i en byggnad kan föras bort med solskydd, något som blir särskilt viktigt i offentliga rum som skolor, äldreboenden och kontor.

– En viktig poäng är att det skillnad mellan solskydd och solskydd. Bra produkter innebär en stor kostnad, men slår man ut den över tid handlar det snarare om en investering. Våra produkter håller ofta i 15–20 år och det går även att byta ut delar. Det är raka motsatsen till slit och släng, säger Staffan Byström.

Framåt är ledordet

På väggen i Wallners showroom syns ordet Framåt med stora bokstäver. Det genomsyrar hela företaget, från affärsplan till utförande. På gång är både nya produkter, som garageportar och hängande textil för att få till mer verksamhet året runt – och nya marknadsföringskanaler som tv-reklam.

– Vi sitter inte still. Framåt genomsyrar även vår marknadsföring. Vi är inte sena att hoppa på nya kanaler och testa oss framåt. Och det är otroligt roligt att se att våra nya strategier verkligen fungerar! säger Simon Westergren. ►

Staffan Byström och Simon Westergren.

Staffan och Simon visar nya smarta solskydd.

► Nu går företaget in i högsäsong och 60-årsfirandet märks i många jubileumserbjudanden. När det lugnar ner sig lite, planerar Wallners att ha kalas.

– Vi slår rekord hela tiden, och det är så roligt! Vi är på en extrem tillväxtresa, och den visar att recepten vi provar är framgångsrika. Nu firar vi 60 år och vi är stolta över

att få föra arvet vidare. Målet är att utvecklas och finnas i många år till. Det gör vi genom att fortsätta gå framåt, säger Staffan Byström. **n**

REN HARMONI

Ett enklare liv börjar med en renare arbetsplats

Låt oss skapa en ren och trivsamt arbetsmiljö – så får ni mer tid och energi till det ni gör bäst.

am-berglund.se

QUALITY HOTEL™
GRAND FALUN

**Kombinera arbete med nöje.
Unna er en meetcation!**

**EN GIVANDE KONFERENSDAG
I VACKRA, NYRENOVERADE
LOKALER!**

Social lounge – Utmana kollegor
i shuffleboard, avnjut kaffe &
bakverk, popcorn & mjukglass.

Lobbybaren – Drink och skön
stämning innan middagen.

Restaurangen – Kockarna bjuder
på delikatesser som får smak-
lökarna att dansa.

Kontakta konferensansvarig
Cajsa Säll:
cajsa.sall@strawberry.se

QUALITY HOTEL™ GRAND FALUN

Far och son tog över Nya Torsånga Café

Våren har gjort entré och älven ligger spegelblank utanför Torsånga Café. Dörren in till fiket står öppen och ljudet av porslin som slamrar hörs ut på gatan.

» Text och foto: Malin Westling

Sedan ett par månader tillbaka har ett av Dalarnas mest kända caféer haft nyöppning då den nya ägaren Sarbast Saiid och hans son Roni tagit över verksamheten.

Torsånga Café sägs vara ett av Dalarnas äldsta caféer. Det anrika och klassiska fiket ligger idylliskt vid älvens kant i Torsång. Ett perfekt ställe för både turister och Borlängebor oavsett om du kommer med bil, motorcykel, båt, eller promenerar. Det är även ett populärt ställe för cyklister och det har till och med hänt att flyg som kan landa på vatten har kommit på besök. Cafét har tidigare drivits av samma person i över tjugo år och har haft ett väl inarbetat koncept. Huset i sig är klassiskt rött med vita knutar, precis som de flesta förväntar sig av det genuina Dalarna. Inuti möts besökarna av en gammeldags inredning med trämöbler och trägolv.

– Det har varit jätteviktigt för oss att behålla den här charmen som finns och som alltid har funnits, säger Roni Saiid som är ansvarig för cafét. Sedan har vi såklart moderniserat lite med ny utrustning vid kassadisen bland annat. Vi har även gjort en lite mer trendig meny som vi tycker passar till en större målgrupp.

Charmen och känslan finns fortfarande kvar och du som tidigare besökt fiket kommer att känna igen dig. Den gamla stilen finns kvar och även den klassiska Hästråkan finns kvar på menyn. Det vill säga smörgåsen som har den unika påläggskombinationen med hästkorv och räksallad och som kanske är ett av cafés mest kända signum. Ägaren Sarbast Saiid är en välkänd företagare i Borlänge som har drivit flera olika företag sedan mitten av nittioalet. Idag äger han två andra stora restauranger i Borlänge förutom nya Torsånga café.

Han driver även restaurangen på Dalsjö Golf och på Dala Airport. Sarbast ska fortsätta jobba på de andra restaurangerna och sonen Roni ska driva Torsångs Café. Tjugotvååringen har bokstavligt talat erfarenhet av att hålla många bollar i luften samtidigt. Han har en karriär bakom sig som professionell fotbollsspelare och har spelat i både Brages A-lag och i Hammarbys Akademi.

– Det var skrivet i sten att jag skulle spela fotboll, säger Roni med ett stort leende. Men livet tog andra vägar. Jag slutade spela fotboll och flyttade till Dubai för att jobba i ett och ett halvt år, berättar han.

Erbjudandet om att köpa cafét har familjen fått för flera år sedan men då passade det inte in i livspusslet och de stod över. När Roni valde att flytta hem igen frågade Sarbast om de inte skulle ta chansen att ta över cafét.

– Nu kör vi så vi till varandra, berättar Sarbast och de båda tittar på varandra och skrattar.

Det är en familjär stämning precis som det alltid varit här. Det är viktigt för både Sarbast och Roni att Torsångs Cafés värlarbetade koncept lever vidare. Att ta över en verksamhet som många människor, inte bara Borlängebor, har en relation till och ett anrikt varumärke innebär inte bara möjligheter utan kommer

också med ett ansvar och självklart höga förväntningar. Efter att ha ägnat hela februari åt renoveringar hade de nyöppning den första mars. Under våren ska även uteserveringen rustas upp.

– Det har varit mycket positiv respons sedan öppningen och fullsatt vid många tillfällen redan, säger Roni. Alla är jättenöjda och kunderna är glada.

– Det är många återkommande gäster och flera personer har så mycket minnen härifrån, säger Sarbast. Stamma är mycket nöjda med de förändringar som vi har gjort och att de ändå fortfarande känner igen sig.

Det jobbar fyra personer på heltid i cafét och utöver det har de en stor personalstyrka på runt 25 personer som jobbar på timmar. Att ge ungdomar möjlighet till chansen till ett första jobb tycker de är viktigt. De har även utökat öppettiderna och till sommaren kommer de ha ännu mer generösa öppettider.

– Vi har höga förväntningar och ställer höga krav på oss själva. Vi har en bred men kort meny med italienska inslag som passar både barn och vuxna. Vi är ett ställe för familjer och vill behålla den charm som alltid har funnits här, säger Roni. ■

black stone STEAKHOUSE

UTESERVERINGEN
ÄR ÖPPEN FÖR
MAT OCH DRICK
STORT URVAL AV ALKOHOLFRIA
DRINKAR OCH ÖL!

VÄLKOMMEN TILL BLACKSTONE STEAKHOUSE

BRA MAT SKA DET SPRAKA OM. AV VÄRME, PASSION OCH SMAK. PÅ BLACKSTONE STEAKHOUSE LAGAR VI ALLTID MAT MED HÖG-KVALITATIVA RÅVAROR. DU TILLAGAR SJÄLV KÖTTET, FISKEN OCH DE VEGETARISKA ALTERNATIVEN PÅ EN 400° GLÖDHET LAVASTEN.

SWEET TUESDAY
VI BJUDER PÅ DESSERT!

VID KÖP AV EN BLACKSTONE VARMRÄTT,
GÄLLER EJ VID KÖP AV VÅRA PIZZOR.

SE MENY, ÖPPETTIDER OCH BOKA BORD PÅ
BLACKSTONESTEAKHOUSE.SE

BORLÄNGE: [FACEBOOK.COM/BLACKSTONEBORLANGE](https://facebook.com/blackstoneborlange), TEL 0243-122 27.
FALUN: [FACEBOOK.COM/BLACKSTONEFALUN](https://facebook.com/blackstonefalun), TEL 023-122 22

MÅNADENS TIPS

Praktiska råd för att boosta ditt företag

Här ger en lokal förmåga sina bästa tips inom områden som alla branscher har nytta av: marknadsföring, ekonomi, försäljning, digitalisering, innovation, hållbarhet – för att nämna några.

Jonas Grenfeldt, delägare och digital strateg på Panang Kommunikation i Falun. Foto: Catarina Malm.

– Hej Jonas Grenfeldt, delägare och digital strateg på Panang Kommunikation i Falun! Vad är dina bästa tips om digital kommunikation 2025?

- 1. Pendeln svänger till mer kreativt.** När alla kan mäta och arbeta datadrivet försvinner fördelen med det. GDPR och ny teknik gör det också svårare och svårare att mäta direkt effekt av sin marknadsföring. Varumärkesbyggande marknadsföring och kreativ reklam får därför en renässans i år!
- 2. Lagom är bäst med AI.** Använd AI som ett verktyg för att skapa stommar eller automatisera de "tråkiga" delarna av marknadsföringen, men låt den inte tänka eller fatta beslut åt er. Och kom ihåg – skit in, skit ut. Ju bättre förarbete, desto bättre material får du ut.
- 3. Vad är egentligen viktigt?** Antal följare och likes betyder mindre för varje år som går. Räckvidd, delningar på DM, intresse och relation har mycket större påverkan på effekten. Gör något för att sticka ut i bruset under 2025 och skapa värde!
- 4. Ha koll på lagstiftningen.** GDPR, tillgänglighetslagen och nya direktiv kring miljöpåståenden kommer att påverka marknadsföringen i år. Se till att ha koll på läget.

För ännu fler tips: kolla in Panangs blogg på <https://panang.se/blogg/>.

• Aktiv konferens • Bjursås

Skanna för
mer info på
bjursas.com

Samlade upplevelser i naturskön miljö – konferens, boende och aktiviteter på gångavstånd. Hos oss kombinerar ni möten med rörelse, gemenskap och natur – året runt. Perfekt för både små grupper och större sällskap upp till 100 personer.

BJURSÅS
BERG & SJÖ ÅRET RUNT

I nästa nummer

kommer du att kunna läsa om
Göthes, Bräge 100 år, Samuelsdals Golf,
BiEget, Årets företagare Borlänge och
Småföretagarnas rapport.

Utkommer
26 juni

www.negotium.nu

Läs senaste numret på www.negotium.nu

Vill du synas med en annons eller i en
artikel i Negotium? Hör av dig till Stefan!

Stefan Josephson

070-746 56 95

stefan.josephson@bokstaven.se

Avsändare:
Henningsons Tryckeri
Gamla Tunavägen 23
784 36 Borlänge
Ej Retur

B Posttidning

PEUGEOT PROFESSIONAL NYA TRANSPORTBILAR

Lanseringserbjudande
NORDIC PACK
Dragkrok & parkeringsvärmare
Endast 9.900 kr

Partner Diesel förbrukning 5,3–5,9 l/100 km, CO₂-utsläpp 139–155 g/km.

Expert Diesel förbrukning 7,2–7,7 l/100 km, CO₂-utsläpp 188–201 g/km. Boxer Diesel förbrukning 8,0–9,4 l/100 km, CO₂-utsläpp 198–265 g/km.

Utsläppsvärden enligt WLTP, blandad körning och specificerad grundnivå. Erbjudandet Nordic Pack gäller för modellerna Partner och Expert med dieselmotor i utförande från fabrik, ej med påbyggnationer eller 4x4-konfiguration. Avser parkeringsvärmare och dragkrok, fastmonterad på Partner och avtagbar på Expert. Pris 9.900 kronor exkl. moms, gäller fram till den 30/6 2025. Bilarna på bilden kan vara extrautrustade. Vi reserverar oss för eventuella ändringar, avvikelser och tryckfel. Läs mer på peugeot.se.